

Tisková zpráva

Sleva na apokalypsu

Petr Brožka_Olga Divišová_Lukáš Jelínek_David Kadlec_Sun Young Kang_Ming Jer Kuo_Josef Lorenc_Aleš Pospíšil_Jenny Rafalson_Karel Řepa_Petra Vichrová

Místo konání: **Galerie Prácheňského muzea v Písku**

Termín konání: **3. 10. - 17. 11. 2024**

Vernisáž 2. 10. 2024 od 16 hod.

Kurátoři: **Zuzana Duchková, Zdeněk Duda**

Výstava Sleva na apokalypsu prezentuje díla autorů z Čech a ze zahraničí (Jižní Korea, Tchajwan, Izrael, USA), které spojuje obdobný pohled na svět, přestože každý ve své tvorbě pracuje jinými technikami, s jinými materiály, a především pochází z odlišných kultur. Autoři nabízí divákům různé typy uměleckých projektů od klasických technik – malby a kresby (Vichrová, Kadlec, Řepa, Brožka), fotografie (Rafalson, Kuo, Pospíšil), prostorové tvorby (Divišová, Jelínek, Lorenc) k intermediím (Brožka, Rafalson) a experimentální tvorbě (Kang).

Představovaná výstava tematicky navazuje na výstavní projekt Sleva na šelmu, která se uskutečnila v Prácheňském muzeu v Písku v roce 2018. Sleduje určitý posun, který za posledních šest let uběhl v souvislosti s děním ve světě (nejen s ohledem na válečné konflikty). Místo šelmy se tu výslovně setkáváme s apokalypsou, slovem nelehkým a v běžných představách spojovaným se zánikem a zkázou. Ovšem první dojem může být zrádný, stejně jako slovníky, identifikace a významy. Vždyť tradiční vyobrazení apokalypsy zná čtyři jezdce, ale také šelmu, která mívá sedm hlav a deset rohů. Stejně tak i v tomto výstavním projektu i nadále počítáme se slevou.

Koncept slevy či cenového zvýhodnění pracuje s důvěrou lidí, kteří si kupují produkt vyšší hodnoty za hodnotu nižší, tím mají ušetřit. V každodenním životě jsou lidé zvyklí na různé druhy slev – sezónní slevy, slevy související s věkem, věrnostní slevy atp. Všeobecně jsou slevy hodnoceny velmi pozitivně. Oproti tomu pojem apokalypsa je vnímán především v přeneseném slova smyslu, tedy jako katastrofa či válečný konflikt, který vede ke zničení světa. Spojení těchto dvou slov – sleva na apokalypsu – se může zdát konfliktním a vyvolávat rozporuplné pocity a myšlenky. Co všechno jsme ochotni anebo dopustíme zlevnit, kam až sahá naše ne/důvěra a naopak, z jakých nároků a hodnot už neslevíme, nebo slevit nemůžeme?

Původní řecký význam slova apokalypsa byl zjevení či odhalení, v biblické souvislosti pak zjednodušeně řečeno zjevení nadpřirozené pravdy o dějinách a jejich smyslu vyvolenému člověku skrze nebeského prostředníka. Samotné Zjevení Janovo je zakončeno představou nového a lepšího světa. Z tohoto pohledu se apokalypsa dostává do zcela odlišných souvislostí.

Ty vůbec nemusí být pouze osudové, ale mohou představovat jen dílčí epizodu v lidských dějinách se snahou najít naději a určité východisko z konkrétní situace. Apokalyptická témata se v dějinách umění objevovala často ve zlomových obdobích a vedla k různým interpretacím a zobrazením, která nabízejí i vystavující umělci tohoto výstavního projektu.

Někteří z autorů pojmají slevu na apokalypsu se zřetelem na změny životního prostoru člověka, který do něho zasahuje často velmi surově a vytváří určitou nepřirozenou „mrtvou nicotu“, ve které postupně nedokáže žít nic, ani on sám (A. Pospíšil). Žijící člověk vyhrazuje mrtvým konkrétní místa, která jsou v některých kulturách postupně upozadována před jinými aspekty velkoměstského života (M.-J. Kuo). V některých případech si však pomůže příroda sama a vezme si zpět to, co jí původně náleželo (P. Brožka). Tyto environmentální výzvy současného světa jsou velmi důležitým tématem, které nás každý den obklopují.

O to víc niternější jsou výpovědi umělců, kteří pouští diváka do své osobní zóny a poodhalují své soukromí v podobě reflexe prožitého určitého období života, přičemž oni sami prochází určitým druhem apokalyptického sebepoznání (D. Kadlec) či se zabývají vzpomínkami na zemřelé předky skrze konkrétní předměty, které jim patřily, a které mohou mít v současnosti velmi odlišné konotace (J. Rafalson). Tiché rituální znovuzrození blízké zemřelé osoby skrze deníkové záznamy je též velmi silným tématem, které se na výstavě objevuje v experimentální formě (S. Y. Kang).

Každé dějinné období je v nějakém konkrétním ohledu ctižádostivé a po nějaké době se situace změní. Tato pomíjivost dobových ambicí a dávná kulturní opulence, na kterou v následující době již není místo, může prezentovat určitou slevu z nároků, která je sice ve vývoji přirozená, lze ji však vnímat pozitivně i negativně (K. Řepa). I samotný jedinec se v současné době prezentuje určitým způsobem: ukazuje většinou svou dokonalost např. na sociálních sítích, ale pod líbivou pokličkou nastupuje jeho surová podoba, která se dostává do kontrastu s veřejně nabízenou „realitou“ (L. Jelínek). Tato komunikace člověka se sebou samým či člověka s člověkem je jádrem lidského bytí a má různé podoby (J. Lorenc). Od útlého věku se každý člověk setkává s mnohými nástrahami, které postupně přestávají být pouze dětskou hrou (P. Vichrová).

Jak bylo popsáno výše, sama apokalypsa může mít různá vzezření a může se klonit ke klasickému ztvárnění zmiňované šelmy (O. Divišová). Pokud se však jedná o její torzo, lze jen odhadovat a ptát se po příčinách; nebo snad rysech naděje?

Každý z autorů se ve svém díle zabývá určitým pojetím identity, jednotlivce či společnosti v současném světě a všímá si posunu hodnot, k němuž docházelo a dochází v průběhu lidské existence. Nakonec svým způsobem každý z nich dokumentuje zcela obyčejné příběhy, které mohou být blízké každému z nás.

Odkazy na weby umělců:

<https://www.brozkap.cz/>

<https://www.olidivisova.com/>

<https://davidkadlec-cz.webnode.cz/>

<https://www.sunyoungkang.com/>

<https://www.mingjerkuo.com/>

<https://www.joseflorenc.cz/>

<https://gallery-yi.com/artists/181-jenny-rafalson/>

<https://karelrepa.cz/>

<https://www.petravichrova.com/>